

Bilaga MKP

Förslag till valda åtgärder för kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse av Miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag för år 2023

Av denna bilaga framgår vilka åtgärder kultur- och fritidsnämnden föreslår genomföras under 2023 för att bidra till att uppnå miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag. Dessa åtgärder är förenade med en kostnad för nämnden eller har en stor inverkan på nämndens arbete under 2023. Utöver de åtgärder som presenteras i denna bilaga arbetar nämnderna kontinuerligt med miljö- och klimatprogrammets olika delar inom ordinarie verksamhet.

Miljö- och klimatprogrammet har en genomförandetid till 2030 vilket för med sig att val av åtgärder sker successivt över tid och att åtgärder kopplade till alla sex fokusområden inte väljs för nämnderna årligen.

De åtgärder som valts utgår från miljö- och klimatprogrammets verksamhetsstöd och från tillkommande förslag till åtgärder från förvaltningarna. Rapportering görs i nuläget via rapportmall i excelmatris vilket framöver ersätts med ett systemstöd.

Respektive vald åtgärd kostnadsätts och redovisas om det ligger inom befintlig ram (ordinarie verksamhet) eller om det innebär en merkostnad. Nyckeltal kopplas till respektive åtgärd vilket följs upp i respektive nämnds verksamhetsplaner för 2023. Övergripande aggregerad uppföljning av nämndernas valda åtgärder görs för kommunstyrelsen i samband med redovisning av miljö- och klimatprogrammets 17 gröna indikatorer.

Miljö- och klimatprogram 2030	
Övergripande mål	Fokusområden
<i>Danderyds kommun ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.</i>	Begränsad klimatpåverkan Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar.
	Frisk luft Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa luftföroreningar.
	Friskt vatten Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.
	Biologisk mångfald Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt och djurliv.
	God bebyggd miljö Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.
	Giftfri miljö Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska

Bilaga MKP

	arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö.
--	--

Kultur- och fritidsnämndens förslag till åtgärder för budget 2023 fördelat på miljö- och klimatprogrammets fokusområden.

1. Begränsad klimatpåverkan

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	Nyttja de konstfrusna isarnas kylanläggningar som värmepumpar	2 000 tkr
Investeringen avser värmeåtervinning från ishallen i Enebyberg. I investeringsbudget för 2021 fanns 2 000 tkr avsatta för ändamålet. För att skapa förutsättningar för en bättre helhetssyn med anledning av projektet med ny servicebyggnad föreslog förvaltningen att projektet flyttas fram till 2024. Den projektering som nu äger rum visar på att bästa effektivitet och resultat kan uppnås om samordning sker inom ramen för projektet ny servicebyggnad på Enebybergs IP 2022 - 2023.			
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	Byta ut belysning på fotbollsplaner	1 100 tkr
Byte till LED belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Utbytet avser två konstgräsplaner 7-manna på Stockhagens IP, en konstgräsplan 9-manna på Djursholms IP samt konstgräsplaner 7- och 11-manna på Danderydsvallens IP.			
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	Byta ut luftavfuktare i ishallarna	900 tkr
Den tekniska livslängden är slut på befintliga luftavfuktare. Ersätts med nya som har större kapacitet och förbrukar cirka 25 procent mindre el vid samma effekt.			
För att minska fossilbränsleberoendet har redan samtliga oljepannor på idrottsanläggningarna avvecklats. Löpande utbyte av arbetsfordon och handverktyg till miljövänligare alternativ sker löpande inom ordinarie budget allt eftersom tekniken utvecklas.			

2. Frisk luft

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
-----	---------	------------------------------------	--------------------

Bilaga MKP

		Ingen vald åtgärd för år 2023	
--	--	-------------------------------	--

3. Friskt vatten

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
3.1. Belastningen av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska	3.1.1. Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	Effektivare styrning av bevattning av naturgräsplaner	350 tkr
Enebybergs IP: Installation av fullt automatiserat system med regnsensor på 11-manna plan.			

4. Biologisk mångfald

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
4.1. Kommunens naturområden och gröna ytor ska skötas så att biologiska värden inte försvinner	4.1.1. Drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka biologisk mångfald	Ingen vald åtgärd för år 2023	
Gallring förekommer längs leder och motionsspår och sker löpande inom ram i dialog och samverkan med ekologisk kompetens på tekniska kontoret.			

5. God bebyggd miljö

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
		Ingen vald åtgärd för år 2023	

6. Giftfri miljö

MÅL	UPPDRAG	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDENS ÅTGÄRD	UPPSKATTAD KOSTNAD
6.2. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska	6.2.2. Användning av bekämpningsmedel ska minimeras och bästa miljöanpassade alternativ användas på den mark som ägs av kommunen och dess bolag	Vid utbyte av kommunägda konstgräsplaner ska miljövänligare alternativ av infill användas.	3 000 tkr
Under förutsättning att kommunen övertar föreningarnas konstgräsplaner. Utbyte på 7- och 11-mannaplan på Enebybergs IP samt 7- och 11-mannaplan på Stockhagens IP. Uppskattad kostnad avser den tillkommande kostnad som beräknas för att välja konstgrässystem med biologiskt nedbrytningsbart infill alternativt granulatfria konstgräsplaner.			